

REPETĂM ȘI NU UITĂM

Recapitulări pentru vacanțele școlare

Limba română • Matematică

Clasa a IV-a

CUPRINS

TEME INTEGRATE DE LIMBA ROMÂNĂ ȘI MATEMATICĂ

Tema 1	4
Tema 2	9
Tema 3	16
Tema 4	21
Tema 5	27
Tema 6	33

RĂSPUNSURI R: 1-12

Tema 7	39
Tema 8	48
Tema 9	55
Tema 10	61
Tema 11	67

MODEL DE EVALUARE INIȚIALĂ (clasa a V-a)

• Limba și literatura română	74
• Matematică	75

TEMA 1

Peisaj de toamnă

de Virgil Carianopol

Crizantema, floare rară,
Cu petale diafane,
A-nflorit. Și floarea toată
Și-a-mbrăcat-o cu volane.

Stă în rond și nu-i e teamă
Chiar de-al toamnei carnaval.
Cum e albă ca zăpada,
Parcă s-a gătit de bal.

Dar văzând-o-așa frumoasă
Și-mbrăcată ca o stea,
Vântul a venit, a luat-o
Și-a pornit în dans cu ea.

Și dansează-acum, dansează,
Vântu-o ține-n braț de stei,
Pomii azvârlă cu confete,
Frunze galbene de tei...

Vocabular

diafane – fine, aproape
transparente
rond – strat de flori

(de) *stei* – solid, puternic
confete – (formă veche)
confetti

1

Citește cu atenție poezia de mai sus, apoi completează spațiile libere din enunțuri.

Textul _____, scris de _____ este un text în _____. Este alcătuit din patru _____, fiecare având câte patru _____.

Cuvintele care rimează în prima strofă sunt _____.

2

Fiecarui grup de două strofe îi corespunde un tablou. Desenează cele două tablouri în spațiile de mai jos, ținând cont de titlurile date.

Crizantema

Dansul

Găsește cuvinte cu același sens pentru cele scrise pe frunzele de mai jos:

carnaval,

azvârlă,

stea,

RETINE!

Cuvintele care au formă diferită și înțeles (sens) identic sau asemănător se numesc **sinonime**.

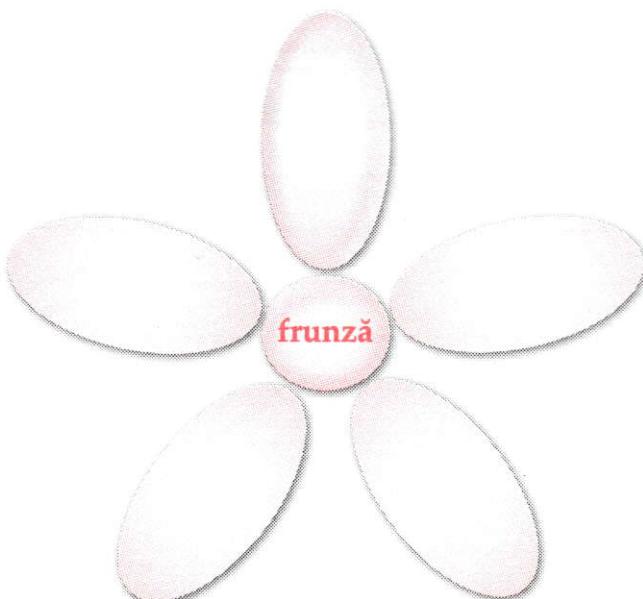
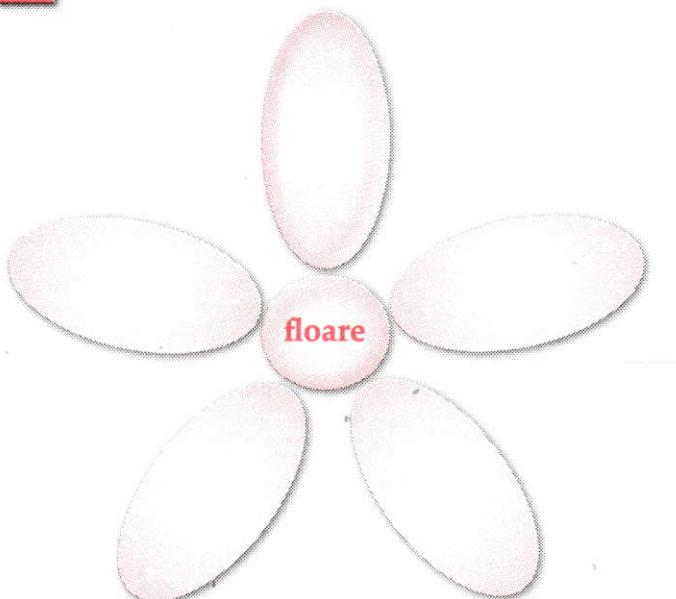
Cuvintele care au formă diferită și înțeles (sens) opus se numesc **antonime**.

Caută în text cuvinte cu sens opus pentru:

- prind – _____
- obișnuită – _____
- s-a ofilit – _____

- curaj – _____
- a plecat – _____
- s-a oprit – _____

Găsește cuvinte înrudite și completează.

Formulează câte un enunț în care cuvintele subliniate în text să aibă alt înțeles.

8

Scriu corect! Citește, apoi explică scrierea cuvintelor evidențiate.

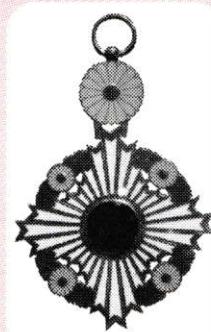
- ◆ Livada bunicului este așezată pe un **deal**. (*formă de relief*)
- ◆ Un coleg **de-al** tatălui meu scrie versuri. (*două cuvinte care se pronunță în aceeași silabă*)
- ◆ Toamna este cea **de-a** treia fiică a bătrânlului An. (_____)
- ◆ Cocorii trebuie să **dea** ultimul ocol înainte de plecare. (_____)

9

Scrie un text format din 4-5 enunțuri, despre vacanța de toamnă, în care să folosești și cuvintele „de-al”, „deal”, „de-a”, „dea”.

Curiozități

▪ În Japonia, cea mai înaltă distincție este Ordinul Suprem al Crizantemei, ea fiind simbolul curajului pentru poporul japonez. Pentru a afla mai multe despre această floare imperială, poți accesa următoarea pagină web: www.lumeaflorilor.com.

- cel mai mare număr format din patru cifre diferite ;
 - cel mai mic număr impar format din cinci cifre diferite ;
 - cel mai mare număr format din cinci cifre pare diferite .

11

Descompune, după model:

$$17\ 436 = 10\ 000 + 7\ 000 + 400 + 30 + 6$$

$$9\,832 = \boxed{}$$

$$12\,086 = \boxed{}$$

$$90\,762 = \boxed{}\,\boxed{}\,\boxed{}\,\boxed{}\,\boxed{}\,\boxed{}$$

$$345\ 106 = \boxed{}$$

$$608\,243 = \boxed{}$$

12

Descoperă regula și completează cu încă trei numere:

31 705, 31 711, 31 717, ;

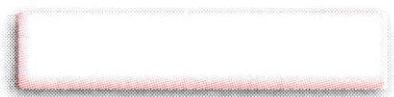
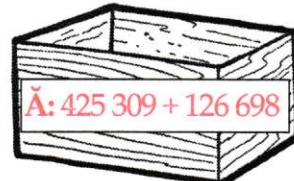
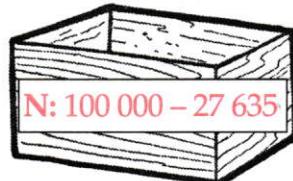
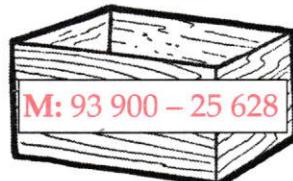
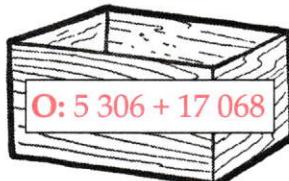
207 489, 207 484, 207 479,

74 245, 74 345, 74 445.

100% of the time, we can't see the whole thing. We can only see a portion of it. And that portion is what we call the sample.

13

13 Așezând literele în ordine crescătoare a rezultatelor, vei descoperi numele anotimpului roadelor bogate.

R:

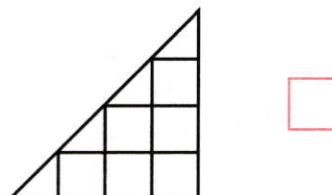
15 La o fabrică de conserve s-au adus 34 625 kg prune și 23 400 kg pere. Știind că pentru gem s-au folosit 19 738 kg de prune și 18 568 kg de pere, restul fructelor fiind folosite pentru compost, să se afle câte fructe s-au folosit pentru compost. (Rezolvă în două moduri.)

Rezolvare:

Modul I

Modul al II-lea

16 Privește cu atenție figura alăturată.
Câte triunghiuri conține?

Stiati că?

- ▶ În emisferă sudică debutul toamnei este marcat în luna martie.
 - ▶ În termeni populari luna septembrie se mai numește și Răpciune.
 - ▶ Superstițiile spun că, dacă în acest anotimp prindem frunze, anul viitor avem noroc.

TEMA 2

Puiul

după Ioan Alexandru Brătescu-Voinești

Și mama lor le spunea că-i învață să zboare pentru o călătorie lungă, pe care trebuiau să-o facă în curând, când o trece vara. „Și o să zburăm pe sus de tot, zile și nopți, și o să vedem dedesubtul nostru orașe mari și râuri, și marea.“

Într-o după-amiază pe la sfârșitul lui august, pe când puii se jucau frumos în miriște împrejurul prepeliței, aud o căruță venind și oprindu-se în drumeagul de pe marginea lăstarului. (...) Puii n-au priceput; dar mama lor, care înțelesese că e un vânător, a rămas încremenită. (...)

— Eu o să zbor; voi să rămâneți nemîșcați; care zboară, e pierdut. Ați înțeles?

Puii au clipit din ochi c-au înțeles și au rămas așteptând în tăcere.

După câteva clipe prepelița zboară ras cu pământul, la doi pași de la botul câinelui, care o urmărește; vânătorul se depărtează strigând: „Înapoi! Înapoi!“ Nu poate trage, de frică să nu-și împuște câinele; dar prepelița se preface aşa de bine că e rănită, încât câinele vrea cu orice preț să-o prindă; iar când socotește ea că e în afară de bătaia puștii, zboară repede spre lăstar.

În vremea asta puiul să mai mare, în loc să stea nemîșcat ca frații lui, după cum le poruncise mă-sa, zboară; vânătorul îi aude părâitul zborului, se întoarce și trage. (...) O singură alică l-a ajuns la aripă. N-a picat, a putut zbura până în lăstar; dar acolo, de mișcarea aripiei, osul – la început numai plesnit – s-a crăpat de tot, și puiul a căzut cu o aripă moartă. (...)

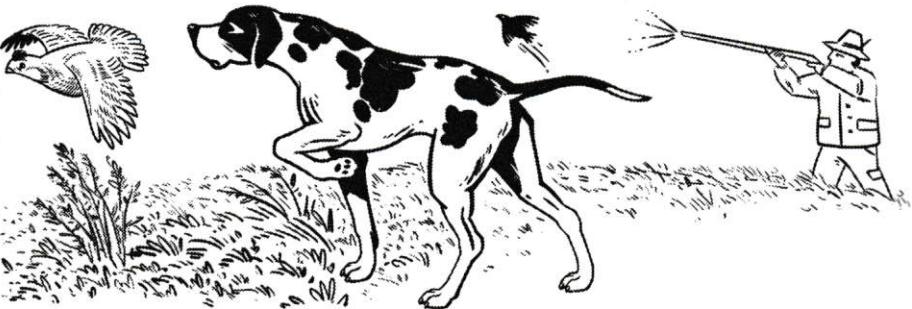
Mai târziu căruța s-a îndepărtat înspre vânător pe drumeagul lăstarului; încet-încet pocnetele și strigătele s-au pierdut (...), iar când s-a înnoptat și răsărea luna dinspre Cornățel, au auzit deslușit glasul mamei lor chemându-i din capul miriștii: „Pitpalac! Pitpalac!“ Repede au zburat înspre ea și au găsit-o. Ea i-a numărat: lipsea unul. (...)

Atunci prepelița disperată a început să-l strige tare, mai tare, ascultând din toate părțile. Din lăstar i-a răspuns un glas stins: „Piu! Piu!“... Când l-a găsit, când i-a văzut aripa ruptă, a înțeles că era pierdut; dar și-a ascuns durerea, ca să nu-l dezinădăjduiască pe el...

Datănci au început zile triste pentru bietul pui; se uita cu ochii plânsi cum frații lui se învățau la zbor dimineața și seara; iar noaptea, când ăilalți adormeau sub aripa mamei, el o întreba cu spaimă:

— Mamă, nu e aşa că o să mă fac bine? Nu e aşa că o să merg și eu să-mi arăti cetăți mari și râuri, și marea?

— Da, mamă, răspundea prepelița, silindu-se să nu plângă.

Și a trecut vara. Au venit țărani cu plugurile de la arat miriștea; prepelița s-a mutat cu puii într-un lan de porumb de alături, apoi (...) în niște pârloage din marginea lăstarului. În locul zilelor mari și frumoase au venit zile mici și posomorâte, a început să cadă bruma și să se rărească frunza lăstarului. Pe inserate se vedea rândunici întârziate zburând în rasul pământului, ori pâlcuri de alte păsări călătoare, iar în tacerea nopților friguroase se auzeau strigătele cocorilor, mergând toate în aceeași parte, către miazăzi. În inima bietei prepelițe era o luptă sfâșietoare.

Ar fi vrut să se rupă în două: jumătate să plece cu copiii sănătoși, care sufereau de frigul toamnei înaintate, iar jumătate să rămâie cu puiul schilod, care se agăta de ea cu disperare.

Suflarea dușmănoasă a crivățului, pornită fără veste într-o zi, a hotărât-o. Decât să-i moară toți puii, mai bine numai unul – și fără să se uite înapoi, ca să nu-i slăbească hotărârea, a zburat cu puii zdraveni, pe când că rănit striga cu deznădejde:

– Nu mă lăsați! Nu mă lăsați!

Vocabulary

miriște – teren agricol pe care au rămas, după recoltare, părțile inferioare ale tulpinilor de cereale sau de la alte plante cultivate

lăstari – arbori tineri și tufe, crescute în urma tăierii unei păduri; terenul acoperit de aceștia se numește „lăstar”

pârloagă – teren agricol necultivat

ăilalți – ceilalți

1 Alcătuiește enunțuri în care să folosești primele trei cuvinte explicate la vocabular. Ține cont de semnul de punctuație așezat la sfârșitul fiecărui rând.

2

Descoperă explicația corespunzătoare expresiilor date și unește corect.

- „ras cu pământul“
- „în bătaia puștii“
- „care zboară, e pierdut“
- „pârâitul zborului“
- „suflarea dușmănoasă a crivățului“

- sunet scos de mișcarea aripilor
- vânt rece, care bate puternic
- zbor jos, foarte aproape de pământ
- țintă ușor de nimerit
- nu va supraviețui

Puiul cel mare nu ascultă sfatul mamei și este împușcat în aripă.

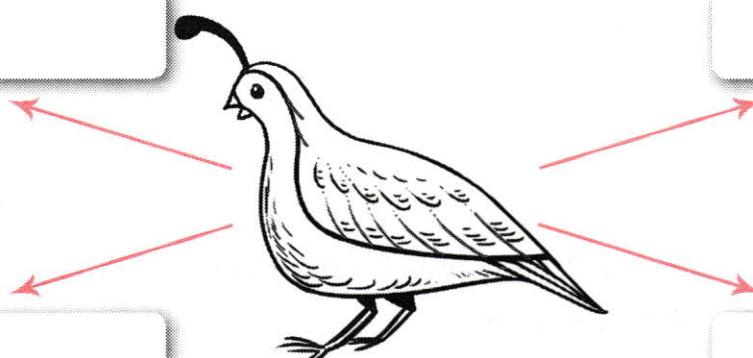
Toamna, târziu, mama ia o hotărâre tristă: să plece doar cu puii sănătoși.

Aproape de cuibul unei prepelițe ajunge, într-o zi, un vânător.

Puiul privește cu durere cum frații se pregătesc de plecarea în țările calde.

Pentru a-și putea proteja puii, mama îi sfătuiește să nu se miște, în timp ce ea distrage atenția câinelui.

Notează însușirile care i se potrivesc prepeliței, aşa cum se desprind din textul citit. Colorează, apoi, pasărea.

Curiozități

■ Prepelița (pătpalăcul) este o pasare migratoare de câmpie, de circa 18 cm lungime, de culoare brun-cafenie, cu dungi pe spate și pieptul bej. Este un vânătoare apreciat pentru carne gustoasă. O varietate domestică (prepeliță japoneză) este crescută îndeosebi pentru ouă, prescrise în alimentația dietetică.

(<https://ro.wikipedia.org/wiki/Prepelita>)

Desparte în silabe cuvintele din fragmentul așezat în chenar.

Recitește textul, apoi completează cu substantive sau adjective corespunzătoare.

SUBSTANTIVUL	ADJECTIVUL	SUBSTANTIVUL	ADJECTIVUL
călătorie			dușmănoasă
	ăl mai mare	zile	
orașe			ruptă

7

Scriu corect! a) Citește și reține sensul cuvintelor evidențiate.

- ◆ Pasărea **nu-l** slăbea o clipă din ochi. (*nu îl [slăbeal]*)
- ◆ Meciul de aseară a fost **nul**. (*nu s-a marcat niciun gol*)
- ◆ Judecătorul a declarat actul ca fiind **nul**. (*nevalabil, fără valoare*)

b) Înlocuiește spațiile libere din enunțurile de mai jos cu unul dintre cuvintele: **nu-l, nu-mi, nu-ți, nu-i**.

- ◆ Din textul citit desprindem concluzia că _____ bine să nesocotim sfaturile părinților.
- ◆ Frații _____ așteptau pe puiul cel mare la lecțiile de zbor.
- ◆ _____ pasă de sfatul mamei, puiule?
- ◆ Cred că _____ voi putea respecta promisiunea făcută micului pui de prepeliță.
- ◆ _____ este deloc ușor bietei mame să _____ ia pe fiul ei în marea călătorie.

8

Exprimă-ți părerea în legătură cu finalul textului, alegând să completezi una dintre casele de mai jos.

Pasărea a luat o hotărâre greșită pentru că

Pasărea a luat o hotărâre corectă pentru că

9

Caută informații despre modul de înmulțire a prepeliței, accesând pagina web menționată la „Curiozități”. Notează-le pe rândurile de mai jos.

a) cu cifre:

- paisprezece mii trei sute șapte: ;
- o sută cincizeci și trei de mii două sute șaizeci și patru: ;
- nouă sute nouăzeci și nouă de mii trei: ;

b) cu litere:

75 018: _____ ;

365 115: _____ ;

917 336: _____ .

11
Compară numerele!

 7 306 7 036

 57 320 5 732

 134 409 14 394

 23 175 127 325

 3 748 30 748

 73 800 703 008

12
Se dă numărul 37 845. Scrie pe spațiul punctat rotunjirea la:

• zeci • sute • mii

13
Scrie cu cifre romane:

★ anul Marii Uniri (1918)

★ anul Miciei Uniri (1859)

★ anul nașterii lui Mihai Eminescu (1850)

★ anul începutului domniei lui Ștefan cel Mare (1457)

★ perioada celui de-al Doilea Război Mondial (1939-1945)

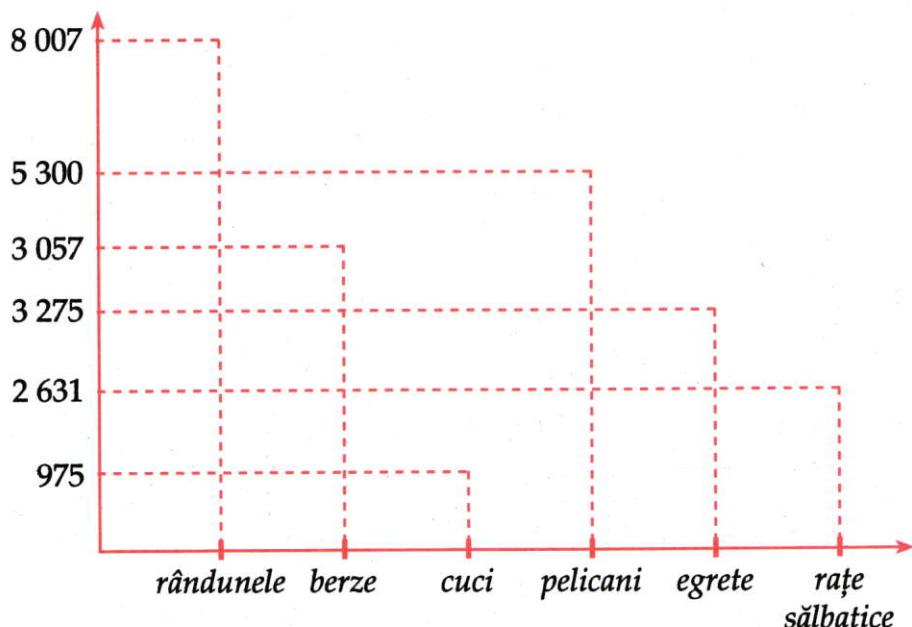
14
Scrie predecesorul și succesorul numerelor:

 1 624
 20 000
 36 079

 100 000
 427 632
 773 999

15

Tabelul următor prezintă numărul păsărilor călătoare care au plecat în această toamnă spre țările calde. Completează-l corespunzător, apoi răspunde la întrebări.

Tipul călătoarelor	Numărul de păsări

a) Care este tipul de călătoare reprezentat de un număr par?

b) Câte egrete, pelicanii și rațe sălbatrice au plecat?

c) Calculează diferența dintre cel mai mare și cel mai mic număr de păsări călătoare.

16

Calculează operațiile.

$$5\,231 + \\ 3\,444$$

$$9\,837 + \\ 1\,526$$

$$12\,307 + \\ 13\,914$$

$$800\,000 + \\ 183\,534$$

$$25\,439 + \\ 16\,803$$

$$35\,990 - \\ 14\,683$$

$$283\,917 - \\ 164\,274$$

$$1\,000\,000 - \\ 475\,283$$

$$576\,042 - \\ 293\,464$$

$$20\,001 - \\ 5\,432$$

Curiozități din viața păsărilor migratoare

- řoimul călător este cea mai rapidă pasare de pe Pământ, în capturarea prăzii atingând 320 km/h.
 - Rândunica trăiește între 4 și 8 ani și își construiește casa în 10 zile.
 - Barza se întoarce în fiecare primăvară la același cuib pe care și-l repară, într-un cuib trăind uneori generații întregi.
 - Pelicanul este considerat cea mai mare înotătoare din Europa, în drumul lor, migratoarele mici odihnindu-se pe spinarea pelicanului când acesta traversează Marea Mediterană.
 - Mierla este considerată o mamă foarte grijulie, toată ziua strângând hrană pentru pui.

18 Mihai, Irina, Crina, Elena și George participă la „Crosul toamnei”. Pe tricourile lor sunt scrise numere consecutive a căror sumă este 330. Află numărul de pe tricoul fiecărui copil.

Mihai

Irina

Crina

Elena

George